

XX. A Nyugat további alkotói

1. Krúdy Gyula

Hol, mikor született és halt meg az író?

2. Mely helyszíneknek van komolyabb szerepe életútján?

3. Milyen kapcsolat fűzte az alábbi nőkhöz?

Csákányi Julianna: _____

Krúdy Zsuzsa: _____

Rózsa Zsuzsa: _____

Spiegler Bella: _____

4. Mit tudsz az író életviteléről?

5. Sorold föl főbb műveit!

6. Mi jellemzi Krúdy műveinek világát?

7. Kicsoda Szindbád?

8. *A hídon*

a) Milyen élethelyzetben indul útnak Szindbád?

b) Hol játszódik a történet?

c) Az idő milyen típusai, jelentéskörei mutatkoznak meg?

d) Értelmezd a címet, a híd-motívumát!

e) Miért érezheti azonosnak Szindbád az emlék és a látogatás idejét?

f) Milyen kapcsolat lehetett Szindbád és Amália között?

g) Vajon miért nem jöhet létre igazi kapcsolat Szindbád és az ifjú cukrászné között?

9. Keress olyan elemeket *A híd*on – vagy a *Szindbád második útja* – című elbeszélésben, amely a műfaj lírizálódását bizonyítja!

10. Olvasd el Krúdy Gyula valamelyik regényét és készíts róla rövid beszámolót!

11. Juhász Gyula
Hol, mikor született és halt meg Juhász Gyula?

12. Milyen tanulmányokat folytatott?

13. Milyen városokban tanított?

14. Milyen kapcsolat fűzte a következő személyekhez?

Eörsi Júlia: _____

József Attila: _____

Négyesy László: _____

Sárvári Anna: _____

15. Melyek Juhász Gyula legismertebb költeményei?

16. Milyen kulcsszavakkal jellemezhető lírája?

17. *Tápai lagzi*

a) Mikor keletkezett a mű? _____

b) Milyen a cím és a versszöveg tartalmának hangulata?

c) Milyen hanghatások „szólalnak meg” a versben?

d) Milyennek mutatkozik a falusi lét?

e) Van-e pozitív eleme a lagzinak?

f) Találsz-e valami kapcsolatot Móricz Zsigmond *Tragédia* című elbeszélésének és ennek a versnek a lagzi-képe között?

g) Milyen idősíkok jelennek meg a műben?

h) Milyen a vers ritmusa? _____

i) *Falusi lakodalom*

Nyárfák ezüstjén hold ezüstje reszket,
Piros borok a fehér asztalon.
A hegedűknek a tücskök felelnek
Hivatlanul a szőke asztagon.

A mókás vőfély verset mond a nászról,
Violát, rózsát, mindent összeszed
És csillagot, szerelmet, cifraságot.
Kalácsot kér a majszoló gyerek.

Az ágyasházban tornyot rak az anyjuk,
Kakukkos óra éjfelet kakukkol,
a szutól halkan megroppan a butor.

S mig künn az udvaron garázsda dal zug,
Üveg alatt gunnyaszt, mint néma bu,
Egy fonnyadt menyasszonyi koszoru.

(1919)

Hasonlítsd össze a két lakodalom-verset! Mindkét mű háttérében a Szeged melletti Tápén szerzett élmények állnak. (A költő gyakran kijárt ide, 1920 őszén színes tárcát, beszámolót is írt egy akkori lakodalomról. 1923 májusában az ő negyedszázados költői jubileumát ünneplő Babitsot, Kosztolányit, más vendégeket is kivitte Tápéra.)

18. Mi az Anna-kapcsolat lényege a költészet szempontjából?

19. Milyen volt...

a) Mikor keletkezett? _____

b) Milyen évszakok jelennek meg a versben?

c) Milyen a mű szerkezete?

d) Milyen a kapcsolat a természet és a szerelem képei között?

e) Milyen a vers ritmusa?

f) Milyen impresszionista jellegzetességeket hordoz a mű?

g) Van-e tartalmi-nanguiat i rokonsag a Milyen volt... és az Anna örök című versek között?

20. Antológiákban, gyűjteményes kötetekben keress és olvasd el további, a szöveggyűjteményben nem szereplő Juhász Gyula-verseket!

21. Tóth Árpád
Születésének és halálának időpontja és helye:

22. Milyen tanulmányokat folytatott?

23. Melyek életútjának főbb helyszínei?

24. Milyen kapcsolat fűzte a következő személyekhez?
Babits Mihály: _____

Hatvany Lajos: _____

Tóth András: _____

Tóth Eszter: _____

Lichtmann Anna: _____

25. a) Melyek a költő legismertebb versei?

- b) Antológiákban, gyűjteményes kötetekben keres további, a szöveggyűjteményben nem szereplő Tóth Arpád-verseket!

26. Milyen kulcsszavakkal jellemezhető lírája?

27. Elégia egy rekettyebokorhoz
- a) Mikor keletkezett a vers? _____
- b) Mi a történelmi háttere? _____

c) Értelmezd a mű alapmetaforáját!

d) Milyen a vers ritmusa?

e) Miben közös és miben tér el egymástól a virág és az ember sorsa?

28. Körúti hajnal

a) Melyik stílusirányzat „mintaverse” a mű?

b) A hajnal milyen mozzanatai jelennek meg az egyes versszakokban?

c) Milyen hangulatot hordoznak az egyes mozzanatok?

d) A stílusrányzat milyen elemei találhatók meg a versben?

e) Mit fejeznek ki a hanghatások?

f) Milyen a vers ritmusa, rímélése?

29. Miben rokonítható a Körúti hajnal és az Esti sugárkoszorú című költemény?

30. Kiknek az alkotásait fordította Tóth Árpád?

31. Karinthy Frigyes
Mikor, hol született és halt meg az író?

32. Mi a kapcsolata a következő személyekkel?

Böhm Arankcz: _____

Judik Etel: _____

Karinthy Ferenc: _____

Kosztolányi Dezső: _____

Olivecrona. _____

33. Melyek az író fontosabb műfajai, kötetei?

34. Mutasd be a paródia műfaját!

35. a) Kiket, milyen szellemenben parodizált Karinthy?

b) Ady Endre költészetének mely jellemző jegyeit emelik ki a paródiák?

c) Babits Mihály költészetének milyen jellemző jegyeit emelik ki a paródiák?

36. Olvass a szöveggyűjteményben szereplők mellett más paródiákat is Karinthytól! Van-e köztük olyan, amelyik felkelti érdeklődésedet az író eredeti munkái iránt?

37. Mutasd be néhány jellemző vonásával a Tanár úr kérem című művet!

38. a) Milyen gondolkör a meghatározó Karinthy kései verseiben?

b) Milyen e versek leggyakoribb formája?

c) Antológiákban, gyűjteményes kötetekben keress további, a szöveggyűjteményben nem szereplő Karinthy-verseket!

39. Olvassátok el néhányan az Utazás a koponyám körül című könyvet! Tartsatok róla beszámolót a többieknek! Aki nem olvasta, jegyezze fel a legfontosabb tudnivalókat!

40. Az Így írtok ti hagyományt teremtett a magyar irodalomban. Keress későbbi irodalmi paródiaszerzőket, köteteket!
